

B.A. (Honours) Semester V Examination, 2014

Sanskrit (Honours)

Paper : H-11

Time : Three Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. कयोश्चन कृदन्तशब्दयोः तद्धितान्तशब्दयोर्वा वैदिकी व्युत्पत्तिं प्रतिपादयत – 5
2. अधोनिर्दिष्टशब्दनिचये द्वयोः शब्दयोर्व्याकरणटिप्पणी लेखनीया– 2.5×2=5
(क) अश्नवत्, (ख) जनासः, (ग) दाधार, (घ) हन्तवा उ।
3. ईशोपनिषदोऽनर्थान्तरं किम्? तत्र आत्मतन्त्वं स्फुटीकरणीयम्। 1+5=6
अथवा
ईशोपनिषदि कति मन्त्राः सन्ति? तस्या द्वितीयमन्त्रस्य तात्पर्यं प्रकाशयताम्।
4. यथेच्छं मन्त्रस्यैकस्य संस्कृतेन व्याख्या कार्या– 4
(क) अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यामुपासते।
ततो भू इव ते तमो य उ विद्यायां रताः ॥
(ख) तदेजति तन्नैजति तद्दूरे तद्वन्तिके।
तदन्तरस्य सर्वस्य तदु सर्वस्यास्य बाह्यतः ॥
5. 'घ' प्रश्नमविहाय प्रश्नद्वयस्य उत्तरं प्रदेयम्– 10×2=20
(क) कानि तावत् वेदाङ्गानि? सविस्तरमालोचयत।
(ख) ऋग्वेदवर्णितं समाजं संस्कृतिं च वर्णयत।
(ग) प्रमुखोपनिषदां विषयसाम्यम् अवलम्ब्य प्रबन्धमेकं प्रस्तुत।
(घ) द्वयोः आलोचना कार्या–
(i) त्रयी
(ii) सायणाचार्यः
(iii) ब्राह्मणग्रन्थाः
(iv) निरुक्तम्